

Suffragia maldos (užtarimo maldos)
parengė maldos.lt

SUFFRAGIA MALDOS

MALDOS.LT

Šis maldų rinkinys – tai *Suffragia*, senoji Bažnyčios tradicija melstis už mirusiuosius. Žodis *suffragium* lotyniškai reiškia „užtarimą“, „balsą“, „prašymą“ – o liturgijoje jis nusako bendruomenės maldą, kuri lydi mirusiojo sielą į susitikimą su Dievu. Šios maldos nekelia triukšmo, bet jų tylus kvėpavimas stipresnis už gedulo tylą: jos išreiškia viltį, pagarbą ir meilę, kuri nepavaldžią mirčiai.

„Suffragia“ – tai žodžiai mirusiajam ir Bažnyčios balsas, kuris sako: „Tu mums vis dar priklausai“.

Ši tradicija kilo iš ankstyvosios krikščionybės. Jau III–IV a. krikščionys ne tik palaidodavo savo artimuosius, bet ir aukodavo už juos Mišias, meldavosi Psalmėmis, giedodavo maldas prie kapų. Palaipsniui šios praktikos tapo vis labiau apibrėžtos – ypač vienuolynuose. Vienas ištikimiausių šios maldos formos saugotojų buvo Dominikonų ordinas (*Ordo Praedicatorum*) – pamokslininkų brolija, įkurta 1216 m. šv. Dominyko. Jie įpareigoti melstis už savo brolius, seseris, rėmėjus, bendruomenės narius – gyvus ir mirusius.

Dominikonų „Suffragia“ neapsiriboja laidotuvių diena. Ji tęsiasi devynias dienas po mirties (*novemdiales*), trisdešimtą dieną (*trigesima*), per metines ir net kiekvienose kasdienėse Mišiose. Tai liturginė ištikimybė, tarsi dvasinis tiltas tarp šio ir kito pasaulio.

Šiame rinkinyje pateikiamos 30 *Suffragia* maldų, pritaikytų šiuolaikiniam lietuviškam tikinčiajam – jos remiasi dominikonų apeigynu „Ordo Exsequiarum“, Šventuoju Raštu, Bažnyčios liturgine praktika bei tradicinėmis maldų formulėmis. Tekstai parašyti taip, kad juos būtų galima naudoti:

- Per laidotuves
- Gedulo laikotarpiu
- Per asmenines ar bendruomenines maldas už mirusiuosius
- Prie kapo, namuose, bažnyčioje ar vienumoje

Šios maldos nėra šablonai – jos kviečia. Kiekvieną kartą jos gali skambėti kitaip, priklausomai nuo to, kas meldžiasi, ir už ką. Tai ne magiška formulė, o tikėjimo kvapas, kuris nenutrūksta su paskutiniu atodūsiu.

Pastaba dėl maldų kilmės

Čia pateikiamos *Suffragia* maldos nėra oficialus ar pažodinis vertimas iš dominikonų ar kitų liturginių apeigynų. Jos parengtos pagal Bažnyčios maldos už mirusiuosius tradiciją, vadovaujantis dominikonų „Ordo Exsequiarum“, Šventojo Rašto ištraukomis, liturginių maldynų pavyzdžiais bei teologine dvasia. Kiekviena malda siekia išlaikyti katalikiškos liturgijos nuostatą: užtarimą, tikėjimą Prisikėlimu ir pagarbą mirusiojo atminimui. Tekstai sukurti taip, kad būtų suprantami šiuolaikiniam tikinčiajam ir tinkami asmeninei ar bendruomeninei maldai. Norintys gali papildomai kreiptis į oficialius liturginius šaltinius dėl autentiškų lotyniškų ar liturginių maldų versijų.

Raidė „N.“ maldose žymi vietą, kur įterpiamas mirusiojo vardas. Tai tarptautinis ir Bažnyčioje įprastas sutrumpinimas iš lotyniško žodžio *Nomen* (vardas).

Turinys

- Laidotuvių dienai
- Devintajai dienai (novemdiales)
- Trisdešimtajai dienai (trigesima)
- Metinėms
- Maldos kapinėse
- Maldos už šeimos narius, bendruomenės draugus
- Už kunigus, vienuolius, seseris
- Maldos už visus mirusiuosius – bendro pobūdžio

Laidotuvių dienai

Šios maldos skirtos laidotuvių dienos apeigoms: prieš Mišias, jų metu, po Mišių, prie karsto ar kapo. Jas gali melstis kunigas, diakonas, bendruomenės vadovas ar kiekvienas tikintysis – tiek bažnyčioje, tiek kapinėse ar net namuose. Maldos išreiškia ne tik liūdesį ir atsisveikinimą, bet ir tikėjimą, kad mirtis nėra pabaiga, o perėjimas. Kiekviena iš jų gali būti skaitoma garsiai bendruomenėje arba tyliai asmeniškai.

1. Maldos pradžia – prie mirusiojo kūno

Viešpatie, Tu kvieti mus iš nebūties į gyvenimą,
ir vėl priimi atgal pas save, kai kelionė baigiasi.
Šiandien, stovėdami prie savo brolio (sesers) N. kūno,
meldžiame: atverk jam (jai) duris, kurios veda į šviesą.
Leisk, kad jo (jos) siela pamatytų Tavo veidą,
ir atrastų ramybę, kuri nesibaigia.
Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

2. Maldos forma prieš laidotuvių Mišias

Viešpatie Jėzau,
Tu verkiai prie Lozoriaus kapo, nors žinotai Prisikėlimą.
Išgirk mūsų širdžių šauksmą,
nes šiandien liūdime dėl savo brolio (sesers) N. netekties.
Priimk jį (ją) į vietą, kur ašaros išdžiūva,
kur mirtis neturi galios,
kur Tavo ramybė apsupa amžinai.
Amen.

3. Maldos forma po Komunijos – dėkojimas už gyvenimą

Dėkojame Tau, Viešpatie,
už gyvenimą, kurį dovanojai savo tarnui (tarnaitei) N.
Už jo (jos) žodžius, darbus, tylą, artumą, tikėjimą.
Tegu tai, kas buvo gero, žydi Tavo karalystėje.
O tai, kas liko netobula – apvalyk.
Būk jam (jai) gailestingas.
Duok mums viltį susitikti vėl.
Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

4. Maldos forma prie kapo prieš palaidojimą

Štai paskutinė žemės glėbio akimirka, Viešpatie.
Šią žemę – kuri ji (ją) nešiojo – dabar atiduodame,
kaip grūdą, kurį Tu pažadėjai prikelsi naujam gyvenimui.
Tegul N. ilsisi viltyje, kad vieną dieną
Tu pakviesi ji (ją) vardu,
ir jis (ji) atsakys: „Štai aš, Viešpatie.“
Amen.

5. Maldos forma po palaidojimo

Viešpatie, palaidojome kūną, bet meilė liko.
Atiduodame Tau tai, ką žmogus negali išlaikyti:
gyvenimą, atodūsj, viltį, kančią, tylą.
Būk Jam (Jai) viskas.
O mums – būk jėga eiti pirmyn,
nepamirštant, bet pasitikint.
Per Tavo Sūnų, kuris nugalėjo mirtį. Amen.

6. Maldos forma gedinčiai šeimai ir artimiesiems

Dieve, gailestingumo Tėve,
apsupk šią šeimą, kuri neteko mylimo žmogaus.
Tegu jų skausme išgirstamas Tavo pažadas:
„Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas.“
Tegu ašaros nebūna beprasmiškos,
liūdesys – nevilties ženklas.
O prisiminimai – tiltas, jungiantis gyvenimą su viltimi.
Amen.

7. Maldos forma asmeniškai – tylioje maldoje

Viešpatie, aš nieko daugiau neturiu – tik tylą.
Tyla, kurioje buvo jo (jos) balsas.
Tyla, kurioje dabar kalbu su Tavimi.
Priimk šią tylą kaip maldą.
Ir jei gali, pasakyk jam (jai),
kad aš dėkoju. Ir laikiu susitikimo.
Amen.

8. Maldos forma – po visko, paliekant kapines

Dievas, kuris mus lydi į šviesą,
lydėjo mus iki kapo – ir dabar eina pirmyn.
Paliekame čia ne žmogų,
o viltį, kad mūsų meilė nebuvo veltui.
Tegul ši žemė saugo Jo (Jos) ramybę,
o dangus – Jo (Jos) šviesą.
Amen.

Devintajai dienai (novemdiales)

Devintoji diena po laidotuvių – tai senas Bažnyčios paprotys, kilęs iš ankstyvosios tradicijos devynias dienas po mirties melstis už mirusįjį. Ši maldų seka vadinama *novemdiales* (lot. „devyniadienis“). Tai laikas, kai sielos būklė po mirties apmąstoma maldoje, ir tikima, kad gyvųjų užtarimas gali padėti sielai artėti prie Dangaus šviesos. Maldos devintąją dieną gali būti kalbamos bažnyčioje, kapinėse ar namuose, vienumoje ar su bendruomene.

1. Maldos forma – užtarimas devintąją dieną

Viešpatie, Tu pažįsti mūsų skausmo ilgį.
Devynias dienas nešiojome atminimą apie N.
Jo (jos) vardas vis dar gyvas mūsų širdyse,
jo (jos) veidas – mūsų mintyse,
jo (jos) siela – Tavo rankose.
Jei dar reikia apvalymo – būk švelnus.
Jei jau priėmėi – būk džiaugsmas.
Jei jis (ji) laukia – būk viltis.
Amen.

2. Maldos forma – padėka už laiką kartu

Ačiū Tau, Dieve, už tai, kad leidai mums pažinti N.
Jo (jos) gyvenimas buvo dovana – net jei per trumpa.
Devynias dienas skaičiavome ne liūdesį,
bet tai, ką Jis (Ji) paliko:
gerumą, žodžius, tylos akimirkas,
rankų šilumą, širdies jėgą.
Priimk visa tai kaip smilkalus
ir suteik Jam (Jai) ramybę, kuri nepraeinanti.
Amen.

3. Maldos forma – malda su viltimi

Viešpatie, mes stovime tarp atminties ir vilties.
Devintoji diena – tarsi slenkstis:
nebe taip arti, bet dar ne toli.
Tikiu, kad Tavo gailestingumas stipresnis už nuodėmę,
kad Tavo kvietimas švelnesnis už mirtį.
Jei N. laukia – pasitik Tėviškai.
Jei keliauja – lydek tyliai.

Jei ilsisi – laimink amžinai.
Amen.

4. Maldos forma – bendruomeninei maldai

Viešpatie, per devynias dienas skambėjo mūsų malda.
Ji kilo su ašaromis, su ilgesiu,
bet ir su tikėjimu, kad Tu esi ten, kur Jo (Jos) siela.
Mes Tavęs nepamiršome, Viešpatie –
ir nepamiršome N.
Tad įrašyk Jo (Jos) vardą
ne tik mūsų širdyse,
bet ir savo rankos delne.
Per Kristų, mūsų Viešpatį.
Amen.

Trisdešimtajai dienai (trigesima)

Trisdešimtoji diena po mirties – tai senas bažnytinis paprotys, kilęs iš tradicijos praėjus mėnesiui po žmogaus mirties dar kartą iškilmingai melstis už jo sielą. Ši diena žymi simbolinį perėjimą nuo artimo gedulo į ramybės priėmimą, kai liūdesys tampa prisiminimu, o atminimas – tylia viltimi. Trigesimos maldos skaitomos Mišiose, kapinėse ar asmeninėje maldoje, kaip padėka ir užtarimas.

1. Maldos forma – atminimo ir perėjimo

Viešpatie, praėjo trisdešimt dienų,
o Tu vis dar arti.
Mūsų mylimas žmogus – jau ne šalia,
bet vis dar mūsų gyvenimuose.
Atiduodame Tau tai, ką mėnesį laikėme širdyje:
liūdesį, dėkingumą, viltį, ašarą ir tylą.
Leisk N. ilsėtis Tavo šviesoje.
Ir mums – gyventi taip, kad vėl susitiktume.
Amen.

2. Maldos forma – padėka ir pasitikėjimas

Dieve, iš Tavo rankų gavome gyvenimą –
ir į Tavo rankas jį sugrąžiname.
Šiandien – lyg po keturiasdešimties dykumos metų –
ieškome pažado žemės,
kurioje gyvena mūsų brolis (sesuo) N.
Padėk mums tikėti, kad jis (ji) jau atrado
tą miestą, kurio pamatai amžini.
Kur meilė nebe žodžiai, o būvis.
Kur Tu – ne viltys, o pilnatvė.
Amen.

3. Maldos forma – ramybės prašymas

Trisdešimt dienų maldos
tapo mūsų širdies kvėpavimu.
Bet dabar – tylos metas.
Priimk, Viešpatie, mūsų brolių (seserį) N.,
lyg Tėvas, pasitikdamas sugrįžtantį vaiką.
Be priekaištų. Be sąskaitų. Tik su glėbiu.

Amžina šviesa tešviečia jam (jai),
ir amžina ramybė tebūna jo (jos) džiaugsmas.
Amen.

Metinėms

Metinės – tai ypatinga diena, kai praėjus lygiai metams nuo artimojo mirties, vėl susiburiame maldai. Ši diena neturi tos šviežios skausmo aštrumos kaip laidotuvės, bet joje gyvena gili atmintis ir pagarba. Tai ne tik prisiminimas, bet ir dar vienas žingsnis pasitikėjimo Dievo pažadu: jog tie, kurie mirė Kristuje, gyvena su Juo. Šios maldos gali būti skaitomos Mišių metu, prie kapo, šeimos susitikime ar asmeninėje tylioje maldoje.

1. Maldos forma – padėka už metų kelią

Viešpatie, praėjo metai nuo tos dienos,
kai mūsų brolis (sesuo) N. išėjo į Tavo ramybę.
Metai ilgesio, bet ir vilties.
Metai be balso, bet su prisiminimu.
Metai, per kuriuos supratome, kad meilė nenutrūksta,
kad gyvenimas tęsiasi – kitaip.
Ačiū Tau už tą laiką, kurį buvome kartu.
Ir už tą laiką, kurį dar kursime viltyje.
Amen.

2. Maldos forma – malda prie kapo ar namuose

Šiandien, Viešpatie, sugrįžtame ten,
kur prieš metus ištarėme: „sudie“.
Bet dabar sakome: „iki susitikimo“.
Laikas neužpildo tuštumos,
bet malda ją apšviečia.
Priimk mūsų brolių (seserį) N. į džiaugsmą,
kuriame nėra metų,
kur viskas – dabar ir visada.
Amen.

3. Maldos forma – ramybės ir vilties

Metai praėjo, bet jo (jos) vardas dar gyvas.
Tavo rankose, Viešpatie, tebūnie užrašytas šis gyvenimas –
su viskuo, ką jis turėjo:
su meile, klaidomis, pasiaukojimu,
su silpnumu ir šventumu.
Per šiuos metus Tu mus gydai.
Gydyk ir toliau.

Ir priimk tą, kuris (kuri) jau pas Tave.
Amen.

Maldos kapinėse

Kapinės – tai vieta, kur žemė saugo tuos, kuriuos mylėjome, o širdis prisimena tai, kas svarbu. Maldos kapinėse nėra tik tradicija – jos tampa tiltu tarp gyvųjų ir mirusiųjų, tarp laiko ir amžinybės. Šios dvi maldos tinka lankant artimųjų kapus bet kada per metus, ypač per Visų mirusiųjų minėjimą, per metines ar tiesiog asmeniškai sustojus prie kapo tylai.

1. Maldos forma – prie artimojo kapo

Viešpatie, stovime čia – ant žemės,
kuri priglaudė mūsų artimąjį N.
Ši žemė kalba: apie tylą, apie pabaigą,
bet Tu kalbi apie pradžią ir gyvenimą.
Priimk šią sielą į savo ramybę.
Tegul jai šviečia Tavo amžina šviesa.
O mums, likusiems, – duok tikėjimą,
kad tai ne atsisveikinimas, o laukimas.
Amen.

2. Maldos forma – lankant kapus Visų mirusiųjų dieną

Dieve, Tu esi gyvųjų Dievas – ir mirusiųjų taip pat.
Šiandien, lankydami kapus,
ne atveriamė senas žaizdas,
bet pakeliame akis į pažadą:
kad kiekvienas, kuris Tavimi tikėjo,
nors ir numirtų – gyvens.
Uždek šviesą ant šio kapo –
ne tik liepsnoje, bet ir maldoje.
Priimk mūsų mirusiųuosius,
ir leisk mums gyventi taip,
kad ir mūsų pabaiga būtų vilties pradžia.
Amen.

Maldos už šeimos narius ir bendruomenės draugus

Kai netenkame artimo žmogaus – tėvo, motinos, brolio, sesers, vaiko, bičiulio ar bendruomenės nario – skausmas turi vardą. Jis labai asmenišką. Šios maldos skirtos tiems, kuriuos pažinojome ne tik vardu, bet ir gyvenimu: tiems, kurių netektis palieka žymę mūsų kasdienybėje. Malda tampa būdu atiduoti juos Dievui, o tuo pačiu – apsaugoti meilę nuo išblėsimą.

1. Maldos forma – už mirusį šeimos narį

Viešpatie, Tu pažįsti kiekvieną širdies plakančią sekundę,
tu buvai su mumis, kai kartu gyvenome,
ir esi dabar, kai likome be N.
Šis žmogus – mano šeimos dalis.
Jis (ji) mane mokė, laikė, lydėjo.
Dabar aš jį (ją) atiduodu Tau.
Priimk jį (ją) su tuo, ką jis (ji) nešė:
su meile, su kaltėmis, su pastangomis.
Atverk jam (jai) vietą prie savo širdies.
Amen.

2. Maldos forma – už mirusį bičiulį ar bendruomenės narį

Dieve, Tu esi draugystės šaltinis.
Dėkoju už N. – už jo (jos) artumą,
už pokalbių, už supratimą be žodžių,
už paprastą buvimą kartu.
Tokių žmonių netektis palieka tylą –
bet ta tyla kalba.
Kalba apie tai, kad gyvenimas neša vaisių
net kai nutrūksta.
Priimk jį (ją) į savo namus.
Amen.

3. Maldos forma – už mirusį tėvą ar motiną

Viešpatie, Tu davei man tėvą (motiną),
per kurį (kurią) išmokau gyventi,
mylėti, atleisti, augti.

Dabar šis žmogus išėjo,
ir dalis manęs išėjo kartu.
Bet dalis – liko: jo (jos) veidas manyje,
jo (jos) balsas mano atminty,
jo (jos) širdis – Tavo rankose.
Būk jam (jai) šviesa ir ramybė.
Ir mums – paguoda.
Amen.

Maldos už kunigus, vienuolius, seseris

Kai miršta kunigas ar pašvęstojo gyvenimo asmuo – vienuolis, vienuolė, sesuo – Bažnyčia netenka ne tik žmogaus, bet ir paties pašaukimo ženklų. Jie buvo tie, kurie nešė Dievo žodį, sakramentus, maldą, tarnystę. Jų gyvenimas buvo dovana ne tik artimiesiems, bet visai tikinčiųjų bendruomenei. Šios dvi maldos skirtos melstis už pašvęstuosius – dėkojant už jų ištikimybę ir prašant jiems amžinosios ramybės.

1. Maldos forma – už mirusį kunigą ar vienuolį

Gailestingas Tėve,
priimk savo tarną N.,
kuris Tave mylėjo ne tik žodžiais, bet gyvenimu.
Jis nešė Tavo Evangeliją,
laimino, klausė išpažinčių, teikė Eucharistiją,
ir pats stengėsi gyventi Tavo malone.
Dabar, kai jo rankos ilsisi,
ir balsas nebeskamba nuo sakyklos –
priimk jį į džiaugsmą, kur sakyti – jau nereikia,
nes Tu esi viskas visiems.
Amen.

2. Maldos forma – už mirusią vienuolę ar seserį

Viešpatie, atiduodame Tau N. – savo sesę.
Ji gyveno tyliai, bet jos gyvenimas kalbėjo.
Jos malda lydėjo mus nematomai,
jos rankos tarnavo, kai niekas nematė,
jos širdis degė dėl Tavęs.
Dabar jos širdis ilsisi,
bet Tu ją pažįsti ir priimi.
Leisk jai dalyvauti danguje
taip, kaip ji dalyvavo bendruomenėje:
ištikimai, tyliai, bet su meile.
Amen.

Maldos už visus mirusiuosius – bendro pobūdžio

Šios maldos skirtos tiems atvejams, kai meldžiamasi už visus mirusiuosius: tiek žinomus, tiek nežinomus, tiek šeimos narius, tiek viso pasaulio sielas. Jos tinka lapkričio 2-ajai (Visų mirusiųjų diena), taip pat bet kurią dieną, kai norisi melstis už tuos, kurie jau peržengė žemiškojo gyvenimo slenkstį. Tai maldos be konkretaus vardo – bet su giliu tikėjimu, kad Dievas kiekvieną pažįsta vardu.

1. Maldos forma – už visas sielas skaistykloje

Viešpatie, prisimename tuos, kurių kūnai ilsisi žemėje,
o sielos laukia Tavo veido šviesos.
Yra tarp jų mūsų artimųjų,
yra tų, kurių niekas nebeprisimena.
Tu esi ne tik gyvųjų, bet ir mirusiųjų Dievas.
Būk gailestingas jiems visiems.
Apvalyk, pakelk, apkabink.
Leisk, kad jie džiaugtųsi Tavo artumu.
Amen.

2. Maldos forma – už visų laikų ir tautų mirusiuosius

Dieve, laikas ir erdvė Tau nėra riba.
Tad dabar meldžiamės už visus, kurie gyveno prieš mus –
tavo tarnus visose tautose,
visose kalbose, visose epochose.
Jie statė pasaulį, kuriame dabar gyvename.
Priimk juos į pasaulį, kurį Tu sukūrei amžinybei.
Tegul jų pastangos būna vainikuotos ramybe.
Amen.

3. Maldos forma – už vienišus mirusiuosius

Viešpatie, kai kurie mirė vieni.
Be artimųjų, be žodžio, be paskutinio žvilgsnio.
Gal jų vardas liko be paminklo.
Bet Tu esi jų atmintis.
Tu pažinojai jų širdį.
Tad priimk juos ne pagal žmonių šlovę,

bet pagal Tavo gailestingumą.
Tegu jiems šviečia šviesa, kurios niekas neužgesins.
Amen.

4. Maldos forma – už visus tikinčiuosius mirusiuosius

Viešpatie, prisimename visus, kurie mirė Tavimi tikėdami.
Kurie lankė bažnyčią, kalbėjo maldas,
kurių tikėjimas gal buvo trapus, bet nuoširdus.
Dabar jie ilsisi. Dabar – Tavo valioje.
Mes prašome:
užbaik tai, ko jie nepajėgė užbaigti.
Apvalyk tai, ko jie nespėjo atgailauti.
Ir leisk jiems matyti Tave – ne veidrodyje,
bet veidas į veidą.
Amen.

5. Maldos forma – universali visiems mirusiesiems

Dieve, kiek žmonių – tiek gyvenimų,
tiek istorijų, tiek lūkesčių, tiek kančios.
Tu matai visus – net tuos, kurių niekas nepamena.
Tu žinai, ką nešė jų sielos.
Todėl meldžiamės už visus mirusiuosius –
žinomus ir nežinomus, artimus ir svetimus,
kad Tavo gailestingumas būtų didesnis už jų silpnumą.
Tavo meilė – stipresnė už mirtį.
Amen.

Mirtis paliečia kiekvieną – bet tikėjimas leidžia mums į ją žvelgti ne kaip į pabaigą, o kaip į slenkstį. Maldos už mirusiuosius – tai mūsų ištikimybės ženklas. Tai būdas parodyti, kad meilė nepriklauso vien šiam pasauliui, kad ryšiai nesibaigia kapo riba. Maldos, kurias čia perskaitei ar sukalbėjai, yra ne formulės, o tiltai. Tiltai iš tavo širdies į amžinybę.

Jeigu kada nors grįši prie šių eilučių – tegul tai nebūna tik dėl gedulo. Tegul tai būna priminimas, kad malda visada gali būti meilės veiksmas. Už tuos, kurie išėjo, už tuos, kurie gyvena, ir už mus pačius – kad nepamirštume, jog Tiesa, Viltis ir Gyvenimas turi Vardą. Ir kad tas Vardas – vis dar šaukia.